

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. VASARIO 18 D. NUTARIMO NR. 186
„DĖL NEMUNO KILPŲ REGIONINIO PARKO PLANAVIMO SCHEMOS (RIBŲ IR TVARKYMO
PLANŲ) PATVIRTINIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)**

(TAP NR. 22-492); (TAIS NR. 22-1590(2))

2022-04-21 Nr. NV-1058

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija bendradarbiaujant su Valstybine saugomų teritorijų tarnyba.

2. Projekto tikslas – pakeisti Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemą (ribų ir tvarkymo planus), numatant tinkamesnes ir griežtesnes apsaugos priemones saugomoms gamtinėms vertybėms, aiškiau reglamentuojant genetinių miško išteklių apsaugą.

3. Dabartinė situacija:

- Šiuo metu Punios šilo gamtinio rezervato plotas 456,95 ha;
- Punios šilo botaninio-zoologinio draustinio miškai šiuo metu priskirti IIA miškų grupei. Pagal teisės aktų reikalavimus šios grupės miškuose galimi, o tam tikrais atvejais privalomi: gamtinę brandą pasiekusių medynų atrankiniai ir atvejiniai miško kirtimai, ugdymo, šviesinimo, valymo, sanitariniai miško kirtimai, medynų atkūrimo veikla. Teritorijoje leistina medžioklės veikla. Lauko tyrimo duomenimis nustatyta, kad Punios šilo botaninio-zoologinio draustinio teritorijos biologinės įvairovės gausa (ir ypač saugomų rūšių ir gamtinių buveinių) yra ženkliai mažesnė palyginus su besiribojančia Punios šilo gamtinio rezervato teritorija. Konstatuotina, kad biologinės įvairovės mažesnę gausą lemia vykdoma aukščiau nurodyta ūkinė veikla;
- Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos (toliau – VSTT) direktoriaus 2017-11-15 įsakymu Nr. V-233 pradėtas Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015-02-18 nutarimu Nr. 186 koregavimo (specialiojo planavimo) procesas, kurio tikslas – pakoreguoti minėtos planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) sprendinius išplečiant Punios šilo gamtinio rezervato teritoriją (planuojama teritorija – Punios šilo gamtinis rezervatas ir Punios šilo botaninis-zoologinis draustinis);
- VSTT, kaip NKRP planavimo schemos korektūros rengimo organizatorė, teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPDRIS) suderino minėtos planavimo schemos korektūros sprendinius (TPD Nr. S-RJ-33-17-620) su visomis planavimo sąlygas išdavusiomis institucijomis;
- NKRP planavimo schemos koreguotų sprendinių projektas 2021-12-20 pateiktas Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai (toliau – Inspekcija) tikrinti. Inspekcija 2021-12-31 patikrinimo aktu Nr. REG205772 konstatavo, kad šio teritorijų planavimo dokumento sprendiniai ir planavimo procedūros atitinka Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo ir kitų teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, pasiūlė NKRP minėtus pakeitimus tvirtinti.

4. Projekto esmė:

- Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) (toliau – NKRP planavimo schema) korektūros sprendiniais prie regioninio parko Punios šilo gamtinio rezervato prijungiama dalis Punios šilo botaninio-zoologinio draustinio (toliau – draustinis), todėl Punios šilo gamtinio rezervato plotas padidėja beveik penkis kartus – nuo 456,95 ha iki 2237,13 ha;
- NKRP planavimo schemos korektūros sprendiniuose Punios šilo botaninio-zoologinio draustinio dalyje Punios šilo pušies ir Punios šilo eglės genetiniams medynams išsaugoti išskiriami Punios šilo pušies (236,88 ha) ir Punios šilo eglės (46,23 ha) genetiniai draustiniai, pietinėje dalyje išskiriamas Punios šilo kraštovaizdžio draustinis (160,12 ha);
- Stražiškių kaime ir Padaglės vs. išskiriama ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zona (21,22 ha);

- regioninio parko buferinės apsaugos zonai priskiriama juodalksnio miško sėklinė plantacija ir užstatyti plotai Panemuninkų kaime;
- NKRP planavimo schemos korektūros sprendiniuose planuojamoje teritorijoje rezervatinių miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje išskiriama ne tik griežtos apsaugos rezervatinių miškų (KMn) kraštovaizdžio tvarkymo zona, kurios plotas didėja nuo 455,87 ha iki 677,62 ha, bet išskiriama ir nauja reguliuojamos apsaugos rezervatinių miškų (KMr) kraštovaizdžio tvarkymo zona, kurios plotas – 1559,51 ha;
- Nutarimo projekto rengėjai nurodo, kad įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. Papildomų lėšų kompensacijoms nereikės.

5. Derinimas:

- Be pastabų suderinta su finansų ministerija;
- Atsižvelgta į Teisingumo ministerijos, Kultūros ministerijos, Valstybinės miškų tarnybos pateiktas pastabas ir pasiūlymus;
- Neatsižvelgta į Baltijos aplinkos forumo (toliau – BEF) pateiktą pasiūlymą patvirtinti nutarimo projektą, tačiau protokoliniu Vyriausybės sprendimu įpareigojant Aplinkos ministeriją peržiūrėti Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos sprendinius dėl pušies ir eglės genetinių draustinių steigimo, numatant genetinių draustinių prijungimą prie Punios šilo gamtinio rezervato. Aplinkos ministerija nurodo, kad Nemuno kilpų RP planavimo schemą planuojama keisti po 2025 m. (standartiškai suėjus 10 m. laikotarpiui). Taip pat neatsižvelgta į BEF siūlymą papildyti 14¹ punkto formuluotę, nes siūlomas papildymas vertintinas kaip esminis ir prieštaraujantis minėto punkto formuluotei, kuri suderinta planuojamos teritorijos planavimo proceso metu;
- Nutarimo projektui Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė Nutarimo projektui pateikė išvadą su pastabomis ir pasiūlymais.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – Nutarimo projektas prisidės prie Vyriausybės programos misijos „Lietuvos žaliojo kursas“ tikslo, susijusio su Lietuvos saugomų ir griežtai saugomų teritorijų ploto didinimu (150.2 p.).

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina Nutarimo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime, iki kurio rengėjai įvertins Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Taip pat atsižvelgiant į 2022 m. balandžio 15 d. Vyriausybės kanceliarijos organizuoto pasitarimo su Aplinkos ministerijos, nevyriausybinių organizacijų, mokslo institucijų atstovais rezultatus, į Vyriausybės programos nuostatas, pagal kurias Vyriausybė įsipareigojo skirti ypatingą dėmesį vertingiausioms teritorijoms ir apsaugoti sengirės požymių turinčius miškus, Ministrės Pirmininkės patarėjas D. Krinickas siūlo papildomai prie nutarimo projekto Lietuvos Respublikos Vyriausybės protokoliniame sprendime įtvirtinti nuostatą, kad:

1. Pritarti pateiktam Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 18 d. nutarimo Nr. 186 „Dėl Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo“ projektui;

2. Siekiant padidinti Punios šilo apsaugą ir gamtinio rezervato vientisumą, pavesti Aplinkos ministerijai inicijuoti naują planavimo procesą, parengti reikalingų teisės aktų pakeitimus dėl genetinių išteklių ir biologinės įvairovės apsaugos suderinamumo Punios šilo gamtiniame rezervate ir kitose saugomose teritorijose, taikomų genetinių išteklių apsaugos priemonių tinkamumo.

Taip pat siūlytina papildyti nutarimo projekto teikimą:

- pateikiant trumpą informaciją apie Nemuno kilpų regioninio parko esamą situaciją (pavyzdžiui, plotą, pagal poreikį kitus aspektus), siekiant atspindėti, kuo situacija iš esmės skirsis priėmus Nutarimo projektą;
- trečioje pastraipoje informacija apie naudą, kurią duos naujai išskiriama reguliuojamos apsaugos rezervatinių miškų (KMr) kraštovaizdžio tvarkymo zona;
- pateikiant informaciją apie Nutarimo projekto atitikimą Vyriausybės programos nuostatoms.

